

Pracovní tým 2 – Důchodový věk a valorizace důchodů

Informace o řešených otázkách a návrh

Tomáš Kučera

14. jednání OK, MPSV, 10.12.2015

ČINNOST PT2 V ROCE 2015

1) Dohoda o sadě indikátorů pro hodnocení dopadů změn navrhovaných OK/PT2

2) Valorizace (a tím i vyměřování důchodů)

(a) Zelená kniha a vyhodnocení odpovědí

(b) Vymezení základních pojmů, cílů a principů valorizace

(c) Formulace, hodnocení diskuse dopadů výchozích návrhů vyměřování a valorizace

(d) Výsledný návrh

Od posledního jednání OK dne 8.10.2015 se uskutečnilo sedm zasedání PT2. Jednalo se na nich o tématech 2(b) až 2(d).

VALORIZACE (A VYMĚŘOVÁNÍ)

Strategický cíl:

Zajistit důchodcům v ČR důstojný život.

Hlavní cíl:

Reformovat důchodový systém tak, aby poskytoval důchody, které budou důstojné a zároveň budou respektovat princip zásluhovosti, a to vše při zajištění udržitelnosti systému veřejných financí.

Dílčí cíl:

Vyřešit otázku způsobu valorizací (a tím i vyměřování) důchodů tak, aby bylo zajištěno splnění hlavního cíle.

VALORIZACE (A VYMĚŘOVÁNÍ)

Úkoly:

1. Vytvořit **společný koncepční rámec** řešení dané problematiky respektovaný při dalších úvahách
2. Navrhnout **vhodný způsob (a základní podmínky) vyměřování** starobních důchodů
3. Navrhnout **vhodný způsob valorizace** dříve vyměřených starobních důchodů
4. Předložit **návrh** výsledného řešení OK a obhájit jej

VALORIZACE (A VYMĚŘOVÁNÍ)

Aktivity:

1. Vytvoření společného **konceptního rámce** definováním základních pojmů a principů
2. Formulace návrhů možných způsobů **vyměřování** starobních důchodů
3. Formulace možných způsobů **valorizace** dříve vyměřených starobních důchodů
4. **Testování** navržených řešení s použitím modelu MPSV
5. Testování/expertní odhad dopadu navržených řešení do **ostatních sociálních dávek**
6. **Vyhodnocení testů** a výběr vhodných způsobů řešení
7. **Formulace návrhu** výsledného řešení
8. **Předložení návrhu** výsledného řešení OK a jeho obhajoba

VALORIZACE (A VYMĚŘOVÁNÍ)

Koncepční rámec:

- a) **Důstojný důchod** – důchod sám o sobě chrání důchodce před chudobou (uplatnění principu, že žádný člověk, který splnil podmínky nutné pro přiznání „plného starobního důchodu“, nebude žít pod stanovenou hranicí chudoby) a nutností žádat pravidelně o tzv. nepojistné sociální dávky.
- b) **Hranice chudoby** - 50, 55 či 60 % mediánu mezd v NH
- c) **Dostatečná diferenciac**e přiznávaných i valorizovaných starobních důchodů odrážející **zásluhovost** (výši předcházejících materiálních a případně i nemateriálních odvodů do systému) – nastavení a udržení vhodné míry zásluhovosti

VALORIZACE (A VYMĚŘOVÁNÍ)

Koncepční rámec:

- d) **Udržení reálné hodnoty** vyměřeného starobního důchodu
- e) **Zajištění** postupného, ale dostatečně (s ohledem na dobu pobírání důchodu) rychlého **naplňování konceptu důstojného** (a případně i dostatečně diferencovaného) **důchodu** a po jeho naplnění i naplnění konceptu udržení reálné hodnoty **u dříve vyměřených starobních důchodů**
- f) **Zajištění účasti na růstu blahobytu** společnosti
- g) **Prohloubení solidárnosti** systému – kromě naplňování některých již uvedených principů, např. také zavedením příspěvků do veřejných rozpočtů – zdaněním důchodů
- h) **Výrazná redukce vyplácení tzv. nepojistných sociálních dávek**

VALORIZACE (A VYMĚŘOVÁNÍ)

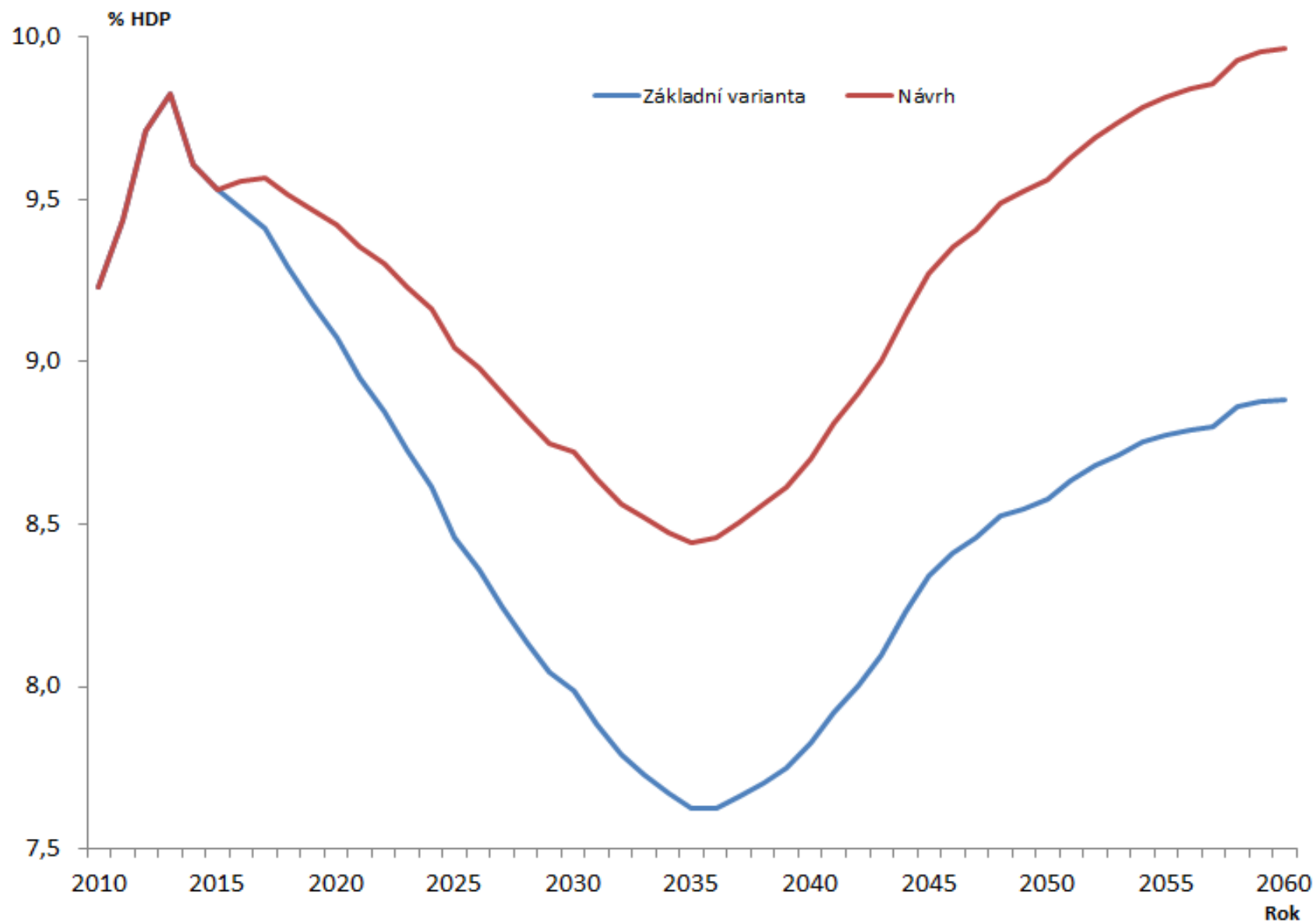
Návrh:

V současném způsobu valorizace (indexace) nahradit první parametr – spotřební koš obecný – spotřebním košem důchodců. Druhý parametr – 1/3 reálných mezd zachovat.

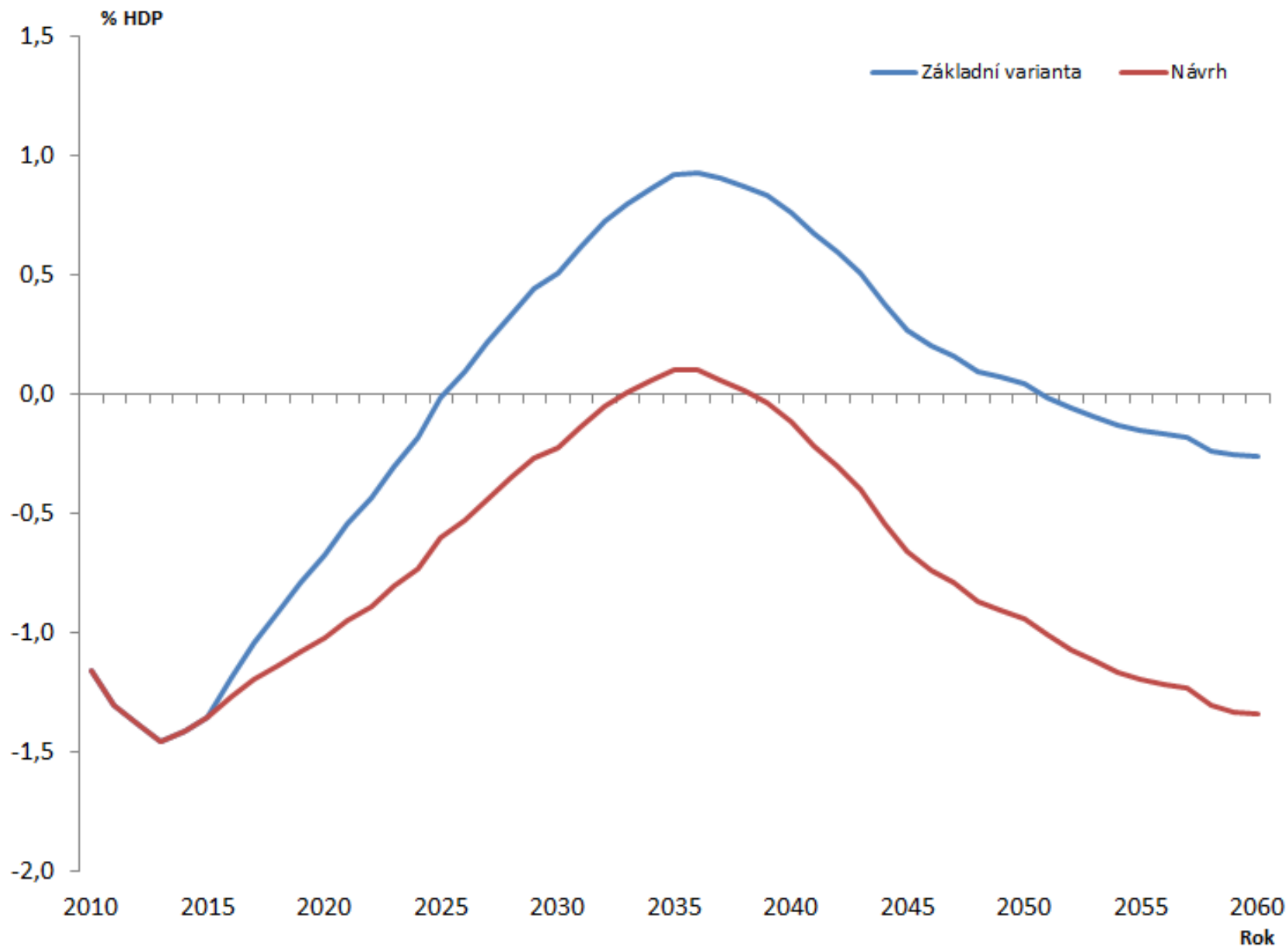
Zdůvodnění:

1. Potřeby důchodců jsou **specifické**
2. Cenový index spotřebního koše důchodců **rostl v minulosti v průměru rychleji** než obecného spotřebního koše
3. Reálná hodnota důchodů se tak **snížovala**
4. Hodnocení dopadů návrhu naznačuje, že by náklady takového kroku by měly být pro státní rozpočet únosné

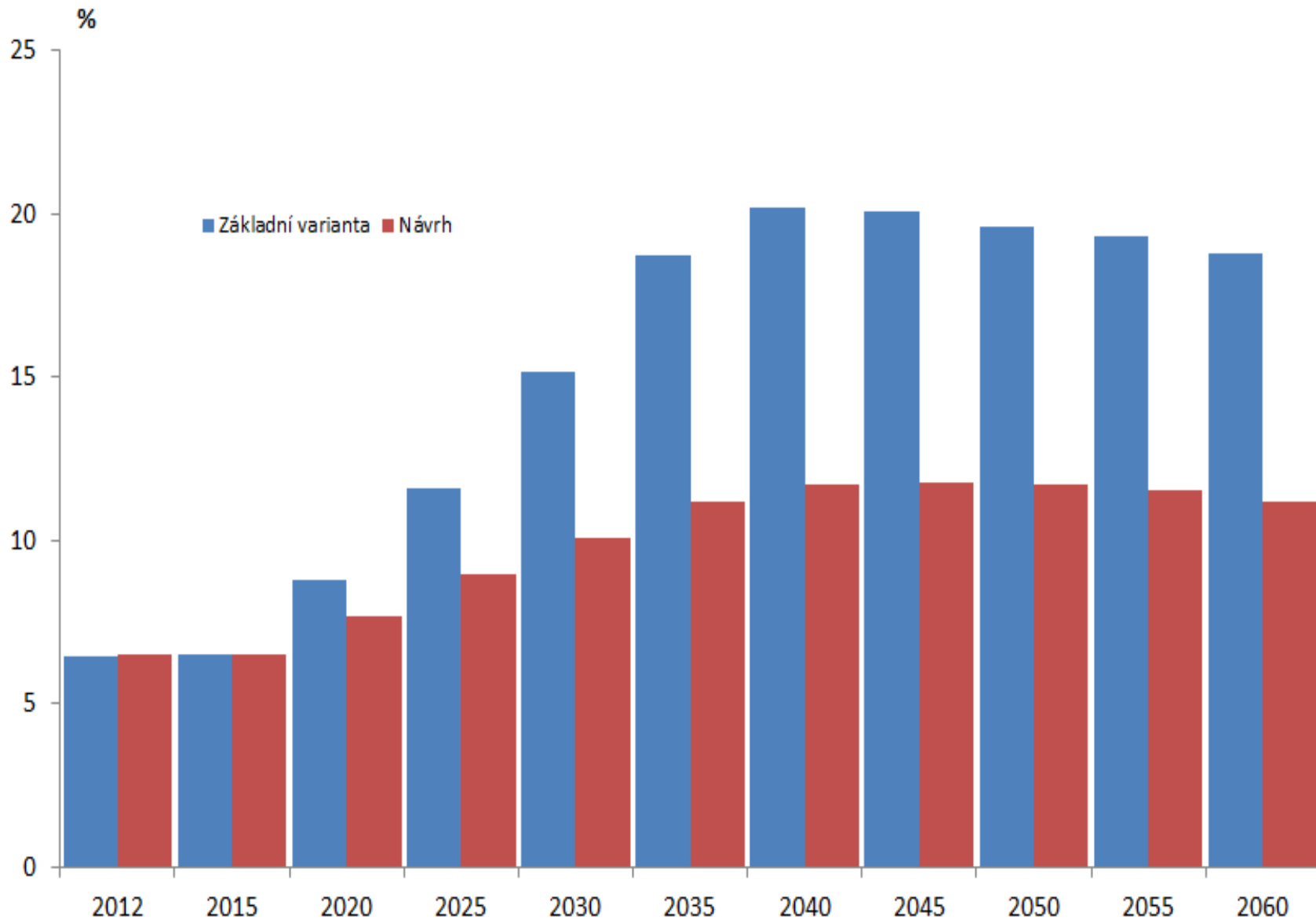
Výdaje na důchody, v % HDP (MPSV, odb. 7)

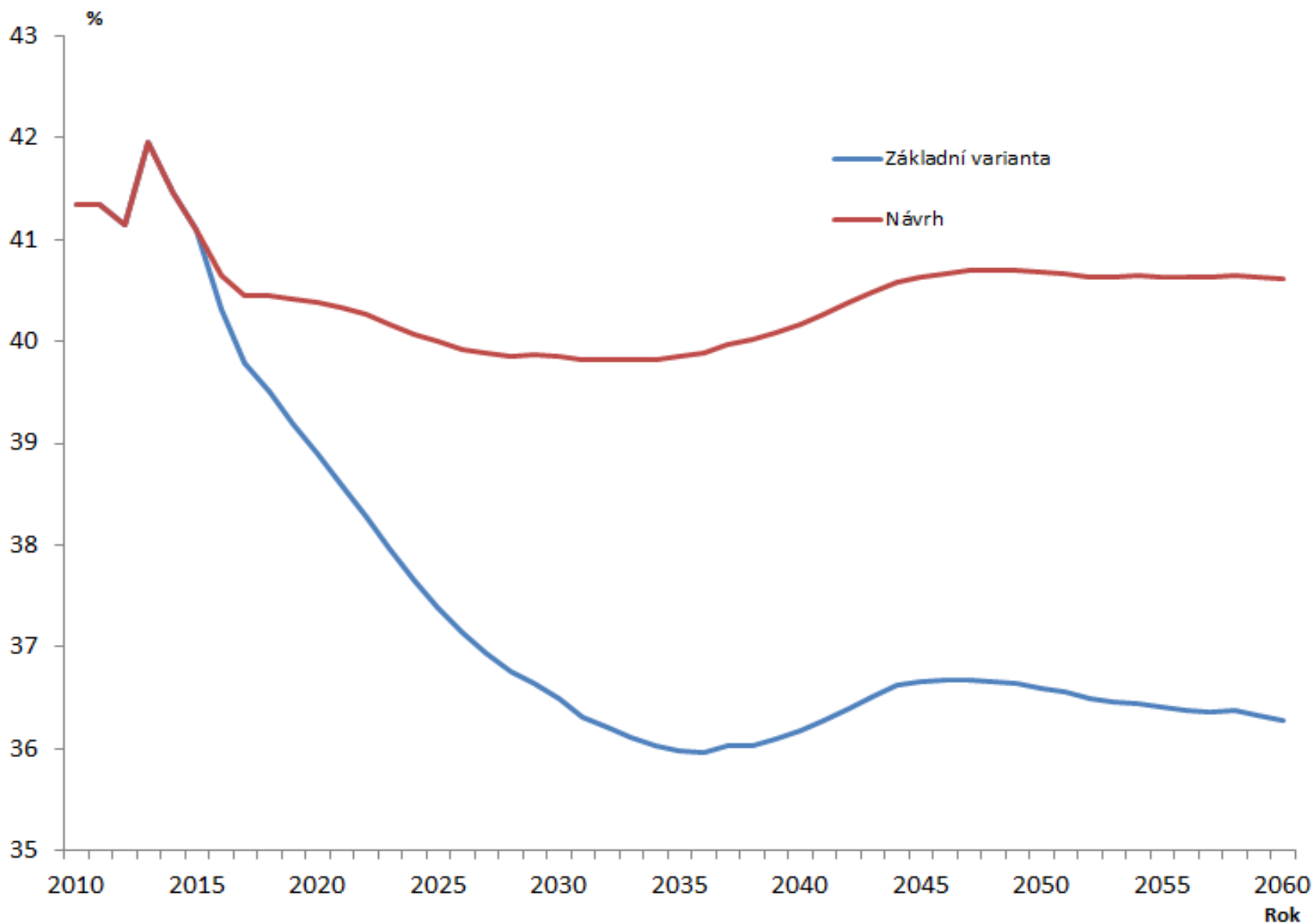
Saldo, v % HDP (MPSV, odb. 7)

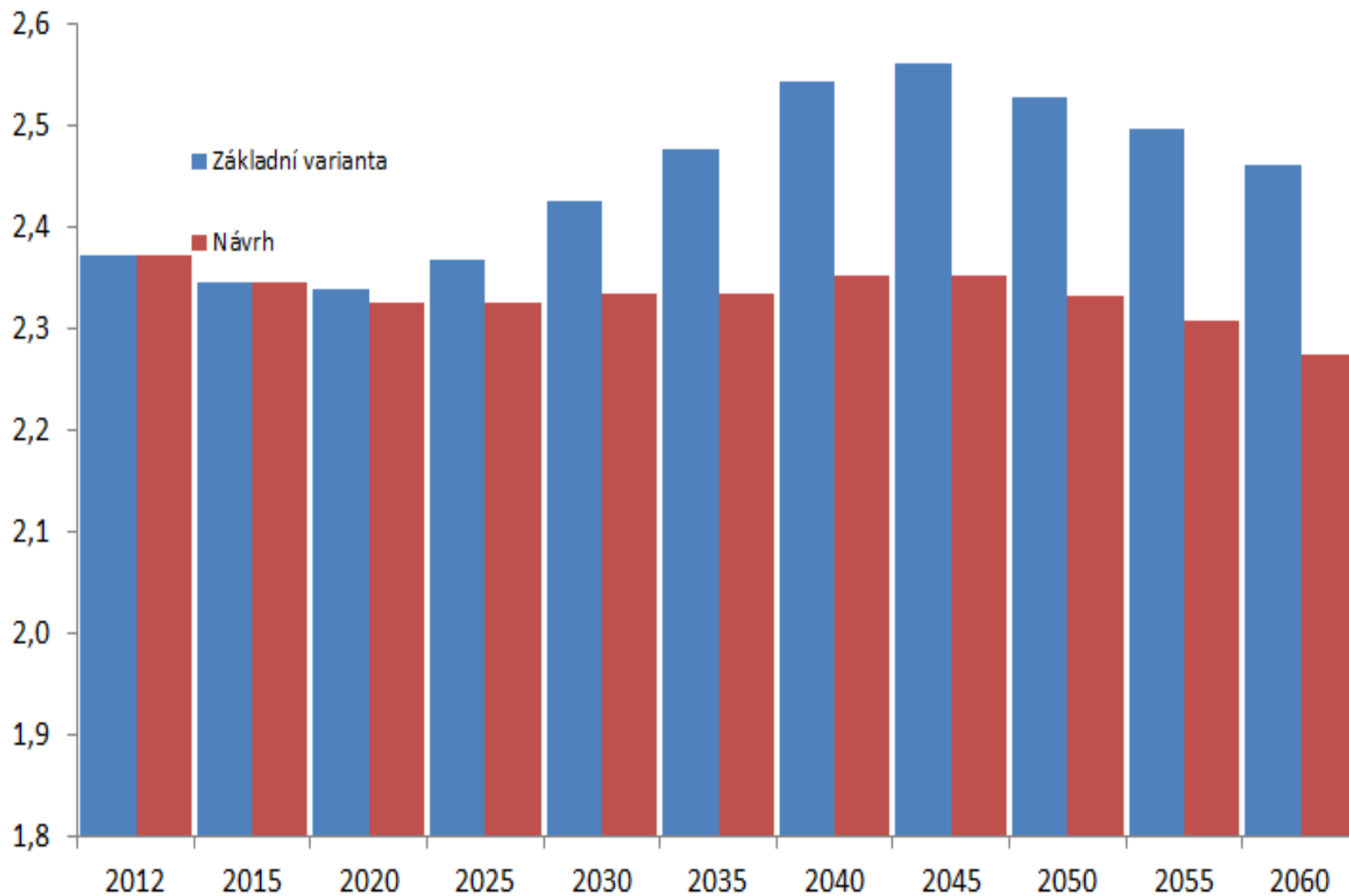
Míra ohrožení chudobou u populace starobních důchodců, v % (MPSV, odb. 7)

Náhradový poměr, v % k průměrné mzdě (MPSV, odb. 7)

S80/S20 u populace starobních důchodců (MPSV, odb. 7)

VALORIZACE (A VYMĚŘOVÁNÍ)

Výhled činnosti:

Řešení „velkých“ témat :

- otázky minimálního důchodu
- zásadních změn ve způsobu vyměřování a valorizaci důchodů, včetně podmínek vzniku nároku na starobní důchod

v kontextu udržitelnosti veřejných financí

Děkuji za pozornost